Zoomdam, huidige wegontwerp en aanpassingen.

Vragen, voortkomend uit de Beeldvorming de dato 7 maart 2024, betreffende 'Fietsveiligheid rotonde op de Zoomdam".

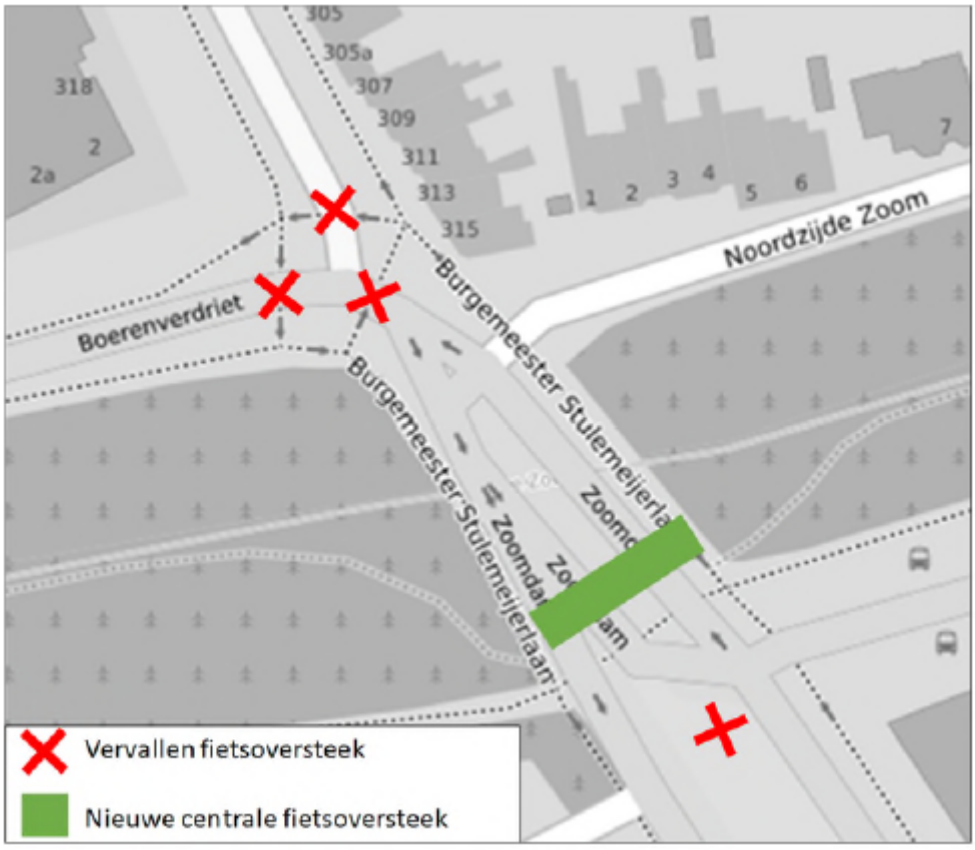
Hoe is het huidige ontwerp tot stand gekomen
Medio 2017 is het project gestart. Het ontwerp bestond uit de herinrichting van de rotonde Zoomdam in combinatie met de herinrichting van de kruising Burg. Stulemeijerlaan – Boerenverdriet- Halsterseweg. Hierbij is rekening gehouden met de wens van een fietsstraat in de Halsterseweg. In de basis zijn hier twee doelen nagestreefd:

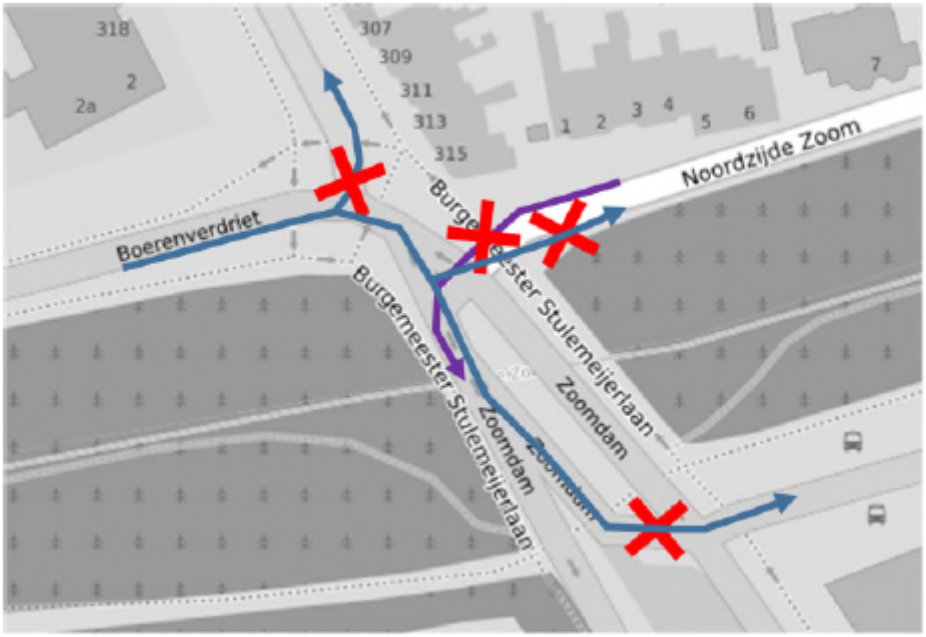
- Vereenvoudiging van het ontwerp, het aantal aansluitingen verminderen zodat een duidelijker wegbeeld ontstaat voor de gebruikers.
- Rekening houden met de beperkte beschikbare ruimte.

Van belang is dat wij geen traditionele rotonde konden maken, dat wil zeggen een eenzijdig fietspad rondom de rotonde. Hiervoor ontbrak het simpelweg aan fysieke ruimte: de rotonde dient ook gebruikt te kunnen worden door bussen en vrachtverkeer waardoor de rotonde zelf veel ruimte in beslag neemt. Ook zijn aan de westelijke zijde veel fietsvoorzieningen van en naar het Rijks. De praktijk leert dat fietsers de neiging hebben de kortste route te nemen. Gezien de ligging van de toegang van het Rijks was de verwachting dat fietsers niet rondom de rotonde gaan fietsen maar rechtdoor langs de noordzijde fietsen. We hebben daarom besloten de oversteek aan de voorzijde van het Rijks te verbeteren.
Bovenstaande heeft geleid tot het huidige ontwerp. Het ontwerp is tot stand gekomen in samenwerking met adviesbureau Movares.

- Het aantal conflictpunten is teruggebracht en de fiets- en autostructuur zijn meer gescheiden.
- de fietsers hebben een prominente plaats gekregen.
- Het realiseren van 1 centrale oversteek over de Zoomdam en het laten vervallen van een deel van het fietspad langs de Zoomdam zorgt voor een afname van het aantal conflictpunten.
- Fietsers en automobilisten worden duidelijk gescheiden en kruisen elkaar slechts op 1 punt.
- Het aantal afslaande bewegingen wordt voor het autoverkeer ook fors teruggebracht.

Bij de totstandkoming van het ontwerp heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met onder andere het Rijks, Roncalli en de Fietsersbond. Bijna alle verzoeken zijn meegenomen in het huidige ontwerp. Voor wat betreft het uiteindelijke ontwerp was er sprake van consensus van alle betrokken partijen en waren zij alle van mening dat dit nieuwe ontwerp tot verbetering zou leiden.

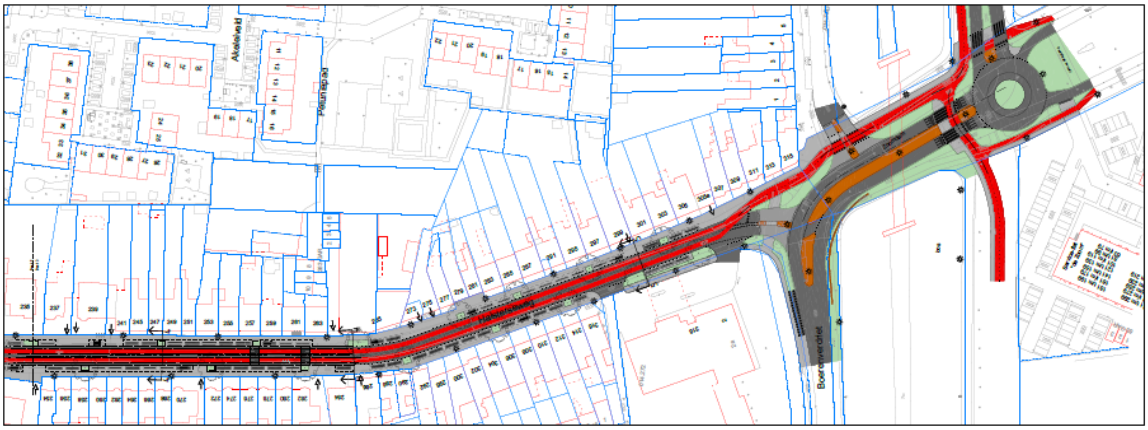

Figuur 6 Afslaande verkeersbewegingen thv kruising Zoomdam

Figuur 7 Route autoverkeer

Definitief ontwerp

Welke aanpassingen zijn nadien uitgevoerd
Ieder ontwerp heeft, na realisatie, minimaal een half jaar nodig om weggebruikers te laten wennen aan de nieuwe situatie en te kunnen stabiliseren. Na deze periode, zeker bij grotere ontwerpen, wordt nogmaals gekeken naar het functioneren en worden, indien nodig, aanpassingen verricht.
Om een duidelijk beeld te krijgen van een nieuw ontwerp hebben wij een aantal keer ter plaatsen gemonitord. Tevens zijn de geregistreerde ongevallenstatistieken geraadpleegd. Als laatste is ter plaatse door een verkeersveiligheidsauditor naar de situatie gekeken. Van deze monitoring is geen rapportage gemaakt.

Uit de geregistreerde ongevallenstatistiek komen geen duidelijke eenduidige oorzaken naar voren. Daarbij moet gesteld worden dat gezien het aantal bewegingen (auto, (brom)fiets, voetgangers) op en rond dit kruispunt hier weinig ongelukken plaatsvinden. Vanuit de auditor zijn een negental punten opgevallen, die mogelijk ten grondslag kunnen liggen aan het gevoel van (on)duidelijkheid. Deze punten strekken zich uit op het vlak van de fysieke inrichting tot het gedrag van weggebruikers. De conclusies vanuit al deze bevindingen zijn verwerkt in een plan waarbij de volgende verbeteringen zijn doorgevoerd:

- Fietspad, asfalt vervangen door rode kleur
- Diverse aanpassingen belijning, waaronder dubbele pijlen op rijbaan, doorgetrokken asbelijning aan beide zijden van fietspad
- Borden oversteek dubbelzijdig geplaatst
- Trottoir verhoogd om afsnijden bocht te voorkomen
- Trottoir verhoogd in rechtstand
- Kunstwerk liberation route verplaatst om zicht van en naar fietspad te verbeteren.

Overleggen met scholen/opmerkingen Fietsersbond, jeugdraad
Afgelopen jaar zijn er nog suggesties binnengekomen van de fietsersbond. De verbeteringen van de Fietsersbond richtte zich met name op het huidige verlichtingsniveau. Wij hebben het verlichtingsniveau na laten kijken. Uit deze gegevens bleek dat de verlichting ruimschoots voldoet aan de huidige normen. Er is een verlichtingsplan gemaakt voor de rotonde door een extern bureau. De volledige verlichting is vernieuwd.

De Jeugdraad heeft onlangs een brief geschreven met eventuele suggesties voor tijdelijke maatregelen middels aanleg van tijdelijke drempels. Wij hebben besloten een aantal tijdelijke drempels aan te leggen om de snelheid te verlagen. Wachtende op het rapport van het adviesbureau zullen de tijdelijke drempels blijven liggen. Mede aan de hand van het onderzoeksrapport zullen wij ons beraden op eventuele aanvullende maatregelen.

Wij hebben een gesprek gevoerd met het Rijks om de huidige stand van zaken en de toekomstige acties toe te lichten. De school zal nauw worden betrokken bij het onderzoek.

Op verzoek van de SP worden ook de bijna ongevallen inzichtelijk gemaakt.
Als gemeente hebben wij geen inzage in bijna ongevallen. Buiten de gebruikelijke ongevallenstatistieken (verkregen van zowel politie als de verzekeringsmaatschappijen) maken we gebruik van het meldingensysteem van de gemeente om een goed inzicht te krijgen. Er hebben meerdere locatiebezoeken plaatsgevonden om het verkeersgedrag te beoordelen. Ook het bureau dat onderzoek doet zal ter plaatse meerdere uren schouwen om betere inzichten te verkrijgen.

Mogelijke handhavingsacties (politie en BOA) omdat het ook een kwestie van verkeersgedrag is.
Het is juist dat aan ongevallen veelal menselijk gedrag ten grondslag ligt. Uit de laatste onderzoeken blijkt dat 905 van de ongevallen menselijk falen ten grondslag ligt. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan smartphonegebruik, onder invloed etc etc.
Wij bekijken samen met Handhaving of zij een aantal malen ter plaatse kunnen zijn en eventueel kunnen optreden. Een dergelijk verzoek zal ook worden neergelegd bij de politie.